Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0145

Finančne dejavnosti Evropske investicijske banke – letno poročilo za leto 2024

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. julija 2025 o finančnih dejavnostih Evropske investicijske banke – letno poročilo za leto 2024 (2024/2053(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji,

– ob upoštevanju členov 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 in 309 Pogodbe o delovanju Evropske unije in Protokola št. 5 o statutu Evropske investicijske banke (EIB),

– ob upoštevanju členov 41 do 43 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo,

– ob upoštevanju poročila o dejavnosti skupine EIB za leto 2024 z dne 30. januarja 2025 z naslovom Priorities for prosperity (Prednostne naloge za blaginjo),

– ob upoštevanju poročila EIB o naložbah za obdobje 2024–2025 z dne 5. marca 2025 z naslovom Inovation, integration and simplification in Europe (Inovacije, vključevanje in poenostavitev v Evropi),

– ob upoštevanju strateškega načrta skupine EIB za obdobje 2024–2027 z dne 21. junija 2024,

– ob upoštevanju operativnega načrta skupine EIB za obdobje 2024–2026 z dne 9. februarja 2024 in operativnega načrta skupine EIB za obdobje 2025–2027 z dne 30. januarja 2025,

– ob upoštevanju pregleda okvirov kapitalske ustreznosti multilateralnih razvojnih bank, ki ga je naročila skupina G20 (pregled okvirov kapitalske ustreznosti),

– ob upoštevanju sklepa Sveta (EU) 2025/504 z dne 11. marca 2025 o spremembi Protokola št. 5 o Statutu Evropske investicijske banke[1],

– ob upoštevanju sklepa sveta guvernerjev EIB z dne 21. marca 2025,

– ob upoštevanju kohezijske usmeritve EIB za obdobje 2021–2027 z dne 13. oktobra 2021,

– ob upoštevanju začetka izvajanja pobude EIB za evropske tehnološke prvake (ETCI) 13. februarja 2023,

– ob upoštevanju tretjega letnega poročila skupine EIB o dejavnosti skupine EIB v kohezijskih regijah EU z dne 15. julija 2024,

– ob upoštevanju okoljskih in socialnih standardov EIB z dne 2. februarja 2022,

– ob upoštevanju poročila skupine EIB o napredku pri časovnem načrtu za podnebno banko za leto 2023 z dne 25. julija 2024,

– ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic,

– ob upoštevanju glavnih rezultatov analize skupine EIB in posvetovanja z deležniki, predstavljenih na seminarju EIB o stanovanjih 18. julija 2024,

– ob upoštevanju sporočila za javnost EIB z dne 6. marca 2025 z naslovom European Commission and EIB group lay foundations for a new pan-European investment platform for affordable and sustainable housing (Evropska komisija in skupina EIB postavljata temelje za novo vseevropsko naložbeno platformo za cenovno dostopna in trajnostna stanovanja),

– ob upoštevanju pisma predsednice EIB Nadie Calviño voditeljem EU z dne 4. marca 2025,

– ob upoštevanju akcijskega načrta skupine EIB za varnostno in obrambno industrijo, predstavljenega na seji Sveta za ekonomske in finančne zadeve 12. aprila 2024 v Luxembourgu,

– ob upoštevanju posodobljenega seznama upravičenosti, izključenih dejavnosti in izključenih sektorjev EIB z dne 14. julija 2022,

– ob upoštevanju poročila EIB o globalnem učinku za obdobje 2023–2024 z dne 13. junija 2024,

– ob upoštevanju tristranskega sporazuma med Evropsko komisijo, Evropskim računskim sodiščem in Evropsko investicijsko banko, podpisanega 11. novembra 2021,

---

[1] UL L, 2025/504, 14.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– ob upoštevanju postopkov pritožbenega mehanizma skupine EIB z dne 13. novembra 2018,

– ob upoštevanju dokumenta EIB o raznolikosti, pravičnosti in vključevanju v skupini EIB z dne 14. oktobra 2024,

– ob upoštevanju študije službe Evropskega parlamenta za raziskave z naslovom Increasing European added value in an age of global challenges – Mapping the cost of non-Europe (Kako povečati evropsko dodano vrednost v času svetovnih izzivov: opredelitev stroškov neukrepanja na ravni EU (2022–2032), objavljene februarja 2023,

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 1. decembra 2021 z naslovom Strategija Global Gateway (JOIN(2021)0030),

– ob upoštevanju študije Evropske komisije, objavljene 11. januarja 2024, z naslovom Access to equity financing for European defence SMEs (Dostop evropskih MSP na področju obrambe do lastniškega financiranja)[1],

– ob upoštevanju poročila Enrica Lette z dne 17. aprila 2024 z naslovom Much more than a market (Veliko več kot trg),

– ob upoštevanju poročila Christiana Noyerja z dne 25. aprila 2024 z naslovom Developing European capital markets to finance the future (Razvoj evropskih kapitalskih trgov za financiranje prihodnosti),

– ob upoštevanju poročila Maria Draghija z dne 9. septembra 2024 z naslovom The future of European competitiveness (Prihodnost evropske konkurenčnosti),

– ob upoštevanju poročila Saulija Niinistöja z dne 30. oktobra 2024 z naslovom Safer together – strengthening Europe’s civilian and military preparedness and readiness (Varnejši skupaj: krepitev evropske civilne in vojaške pripravljenosti),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 29. januarja 2025 z naslovom Kompas za konkurenčnost za EU (COM(2025)0030),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. februarja 2025 z naslovom Delovni program Komisije za leto 2025 (COM(2025)0045),

---

1 Evropska komisija: Generalni direktorat za obrambno industrijo in vesolje, *Access to equity financing for European Defence SMEs* (Dostop do lastniškega financiranja za evropska obrambna MSP), Urad za publikacije Evropske unije, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738.

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. februarja 2025 z naslovom Pot do naslednjega večletnega finančnega okvira (COM(2025)0046),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. februarja 2025 z naslovom Dogovor o čisti industriji: skupni načrt za konkurenčnost in razogljičenje (COM(2025)0085),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. februarja 2025 z naslovom Akcijski načrt za cenovno dostopno energijo: Izkoriščanje dejanske vrednosti naše energetske unije za zagotovitev cenovno dostopne, učinkovite in čiste energije za vse Evropejce (COM(2025)0079),

– ob upoštevanju izjave za javnost predsednice Komisije Ursule von der Leyen z dne 4. marca 2025 o obrambnem svežnju (načrt ReArm Europe),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. marca 2025 z naslovom Unija prihrankov in naložb – strategija za povečanje blaginje prebivalstva in spodbujanje gospodarske konkurenčnosti v EU (COM(2025)0124),

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost[1],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017[2],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009[3],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Sklada za pravični prehod[4],

---

1 UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
2 UL L 107, 26.3.2021, str. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
3 UL L 209, 14.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.
4 UL L 231, 30.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1229 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. julija 2021 o instrumentu za posojila v javnem sektorju v okviru Mehanizma za pravični prehod[1],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo[2],

– ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2025 o spremembi uredb (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 in (EU) 2021/1153 glede povečanja učinkovitosti jamstva EU v skladu z Uredbo (EU) 2021/523 in poenostavitve zahtev glede poročanja (COM(2025)0084),

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2025 o beli knjigi o prihodnosti evropske obrambe[3],

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju mnenja Odbora za proračun,

– ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A10-0112/2025),

A. ker skupina EIB vključuje EIB in Evropski investicijski sklad (EIF); ker je EIB, ki je v celoti v lasti držav članic, največja multilateralna finančna institucija na svetu, ki deluje na mednarodnih kapitalskih trgih in ponuja konkurenčne pogoje za stranke pod ugodnimi pogoji ter s tem prispeva k doseganju ciljev EU in podpira politike in projekte v EU in zunaj nje, v skladu s členom 309 PDEU; ker je Evropski investicijski sklad v lasti EIB (59,8 %), EU (29,7 %) in finančnih institucij (10,5 %) iz držav članic, Združenega kraljestva in Turčije;

B. ker bilanca stanja skupine EIB znaša skoraj 600 milijard EUR; ker skupina EIB navaja, da so njene skupne naložbe v letu 2024 dosegle rekordno raven 88,8 milijarde EUR, od tega 50,7 milijarde EUR za podnebje in okolje, 16,2 milijarde EUR za mala in srednja podjetja in podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo, 14,4 milijarde EUR za digitalizacijo in tehnološke inovacije ter 1 milijardo EUR za krepitev evropske varnosti in obrambe; ker je bila stopnja finančnega vzvoda EIB povišana na 290 %, kar EIB daje dodaten manevrski prostor za naložbe in podporo doseganju ciljev EU in politikam EU; ker naj bi se skupne naložbe skupine EIB v letu 2025 povečale na 95 milijard EUR;

---

1 UL L 274, 30.7.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.

2 UL L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.

3 Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0034.

C. ker EIB ohranja trdne finančne temelje in ima bonitetno oceno AAA, kar je temelj njene finančne verodostojnosti in posojilne zmogljivosti, ki je bistvena za ohranjanje zaupanja vlagateljev in zagotavljanje nizkih stroškov izposojanja;

D. ker EIB podpira politike in projekte EU ter je glavni izvajalski partner za uresničevanje mandatov in jamstev iz proračuna EU ter s tem za mobilizacijo obsežnih javnih in zasebnih naložb; ker EIB navaja, da je približno 90 % njenih letnih naložb namenjenih projektom v EU, 10 % pa projektom zunaj EU;

E. ker je Evropski investicijski sklad kot del skupine EIB subjekt, specializiran za podpiranje ciljev politike EU, tudi na področju podjetništva, ustvarjanja delovnih mest in ekonomske kohezije, in ima ključno vlogo pri podpiranju malih in srednjih podjetij z izboljšanjem njihovega dostopa do finančnih trgov, od tveganega kapitala do mikrofinanciranja; poudarja, da skupina EIB podpira podjetja v vseh fazah razvoja;

F. ker se ocenjuje, da je bilo v okviru programa InvestEU do junija 2024 mobiliziranih približno 280 milijard EUR dodatnih naložb, od tega 201 milijarda EUR iz zasebnega sektorja; ker so sredstva programa InvestEU skoraj izčrpana;

G. ker se v najnovejših poročilih o prihodnosti EU poziva h krepitvi konkurenčnosti in produktivnosti EU in je v njih poudarjena ključna vloga povezovanja trgov, pa tudi to, da je treba pospešiti javne in zasebne naložbe, da bi zgradili močnejšo, varnejšo, avtonomno in pravično Evropo;

H. ker so v poročilu Maria Draghija o evropski konkurenčnosti skupne potrebe po dodatnih naložbah v Evropi do leta 2030 ocenjene na 750–800 milijard EUR na leto; ker ima skupina EIB bistveno vlogo pri zapolnitvi te vrzeli z lastnimi posojilnimi zmogljivostmi in privabljanjem zasebnega kapitala za financiranje teh naložbenih potreb;

I. ker je v poročilu Maria Draghija navedeno, da podjetja iz EU za raziskave in inovacije porabijo manj kot podjetja iz ZDA ter da Evropa raziskav in inovacij še vedno ni sposobna komercializirati, zlasti v sektorjih, kot so biotehnologija, umetna inteligenca in energija iz obnovljivih virov, in sicer zaradi premajhnega obsega in nepovezanosti v okviru nedokončanega enotnega trga, bančne unije in unije kapitalskih trgov; ker je v poročilu Maria Draghija poudarjena 30-odstotna vrzel v produktivnosti med EU in ZDA v letu 2023 in je v njem kot glavni dejavnik te vrzeli navedeno to, da Evropa zaostaja v digitalni revoluciji, ki jo poganjata internet in z njim povezano povečanje produktivnosti, pri čemer so med 50 vodilnimi tehnološkimi podjetji na svetu le štiri evropska;

J. ker je v poročilu Enrica Lette ocenjeno, da 300 milijard EUR evropskih prihrankov ni vloženih v Evropo, temveč predvsem v

Združene države Amerike, in sicer zato, ker unija kapitalskih trgov ni povezana; ker predsednica Evropske centralne banke ocenjuje, da bi lahko podjetja v EU na kapitalskih trgih vsako leto zbrala približno 470 milijard EUR dodatnih sredstev, če bi bila unija kapitalskih trgov dokončana[1]; ker Služba Evropskega parlamenta za raziskave ocenjuje, da bi lahko potencialne koristi bolj celovito povezanega in učinkoviteje reguliranega finančnega trga EU dolgoročno znašale do 159 milijard EUR na leto, koristi nadaljnjega napredka pri povezovanju bančnega sektorja EU pa do 114 milijard EUR na leto;

K. ker bi morale operacije EIB prispevati k doseganju podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050 v skladu s Pariškim sporazumom in cilji OZN za trajnostni razvoj ter podpirati izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; ker se je EIB razglasila za podnebno banko EU zaradi naložb, ki so potrebne za pravičen zeleni prehod; ker Komisija ocenjuje, da mora EU obseg svojih letnih naložb v energijo, industrijske inovacije in širitev ter prometni sistem povečati za približno 480 milijard EUR v primerjavi s prejšnjim desetletjem[2];

L. ker ima glede na sedanje geopolitične razmere razvoj evropske obrambne tehnološko-industrijske baze vse pomembnejšo vlogo na notranjem trgu; ker je v beli knjigi Komisije o prihodnosti evropske obrambe navedeno, da so v štiriletnem obdobju v obrambnem sektorju potrebne dodatne naložbe v višini 800 milijard EUR; ker je EIB napovedala, da bo podvojila sredstva za varnost in obrambo z 1 milijarde EUR v letu 2024 na 2 milijardi EUR v letu 2025, hkrati pa ohranila bonitetno oceno AAA;

M. ker so se cene stanovanj v EU med letoma 2015 in 2023 v povprečju zvišale za 48 %, stanovanjska kriza pa je prizadela skoraj vso Evropo, kar vse bolj vpliva na srednji razred in ne le na najranljivejše; ker podatki EIB kažejo, da je treba vsako leto zgraditi 1,5 milijona novih stanovanj in prenoviti dodatnih pet milijonov, kar zahteva 300–400 milijard EUR letnih naložb; ker se za stanovanjski sektor namenja manj javnih naložb in manj nepovratnih sredstev, čeprav je v splošnem interesu, zaradi česar so za ta sektor bistvene nadaljnje naložbe EIB; ker so v novem akcijskem načrtu EIB predvidene naložbe v višini 10 milijard EUR v naslednjih dveh letih;

N. ker je posojilni organ EIB Global, ki je bil ustanovljen leta 2022, ključen za položaj Evrope v svetu; ker naj bi EIB Global omogočil vsaj tretjino od 300 milijard EUR naložb, ki naj bi bile do konca leta 2027 ustvarjene na podlagi strategije Global Gateway;

---

1 Uvodni nagovor predsednice Komisije Ursule von der Leyen na skupni tiskovni konferenci s predsednikom Sveta Charlesom Michelom po zasedanju Evropskega sveta 18. aprila 2024.

2 Dogovor o čisti industriji: skupni načrt za konkurenčnost in razogljičenje (COM(2025)0085).

O. ker je Parlament večkrat pozval k sklenitvi medinstitucionalnega sporazuma med Parlamentom in EIB; ker je Parlament podpisal sporazume z različnimi organi EU; ker imata Parlament in EIB dolgo zgodovino intenzivnega sodelovanja, vključno z (ne)zakonodajnimi interakcijami in dialogom;

Splošne opombe

1. ceni pripravljenost EIB, da se prilagaja spreminjajočim se zahtevam politike EU, hkrati pa spoštuje svoje dolgoročne cilje; pozdravlja strateški časovni načrt skupine EIB za obdobje 2024–2027, saj odraža politične prednostne naloge EU; opozarja, da osem prednostnih področij iz strateškega načrta zajema vlogo EIB kot podnebne banke, digitalizacijo in uvajanje novih tehnologij, varnostno in obrambno industrijo, sodobno kohezijsko politiko, kmetijstvo in biogospodarstvo, evropsko socialno infrastrukturo, naložbe z velikim učinkom zunaj EU in unijo kapitalskih trgov;

2. odločno poziva, naj EIB prevzame še večjo vlogo pri odpravljanju naložbene vrzeli v Evropi, ki jo je Mario Draghi ocenil na 800 milijard EUR, od tega je 450 milijard EUR potrebnih samo za naložbe za energetski prehod; poziva Komisijo in EIB, naj v celoti izkoristita potencial EIB za zagotavljanje finančne podpore za skupne prednostne naloge EU in izpolnita svojo ključno vlogo pri spodbujanju potrebnih naložb za pravično in vključujočo trajnostno rast, hkrati pa čim bolj povečata koristi inovacij na ključnih področjih politike EU; poziva, naj se prispevek skupine EIB v naslednjem večletnem finančnem okviru še poveča, zlasti s finančnimi instrumenti in proračunskimi jamstvi, ki so se izkazali za izredno učinkovite pri uresničevanju ključnih ciljev politike EU; poziva države članice, naj v ta namen zagotovijo zadostna sredstva z dodelitvijo mandatov EIB in z morebitnim povečanjem kapitala, s čimer bi EIB omogočili mobilizacijo naložb, ki resnično izpolnjujejo vseevropske potrebe in krepijo pomen EU kot globalnega akterja; opozarja, da si je nova Komisija zastavila cilj, da bo prinašala naložbe;

3. poudarja, da ima EIB bonitetno oceno AAA, kar je bistvena in pomembna prednost, ki jo je treba ohraniti; poziva vse ustrezne akterje, naj pri prilagajanju posojilne politike in mandata EIB to bonitetno oceno zaščitita in jo zagotavljata; poudarja, da bonitetna ocena med drugim temelji na njenem trdnem kapitalskem položaju, odlični kakovosti sredstev in uspešnosti, kreditni sposobnosti držav članic kot končnih garantov in dejstvu, da se EIB odziva na cilje politike EU; ugotavlja, da ima skupina EIB z visoko bonitetno oceno AAA in trdnim okvirom za upravljanje tveganja finančno moč, ki je potrebna za stalno povečevanje letnih naložb; poudarja, da bonitetna ocena in finančni položaj EIB omogočata tudi zagotavljanje ugodnih pogojev financiranja pri financiranju projektov javnega interesa v primerjavi z zasebnimi komercialnimi bankami, s čimer se zagotavljata gotovost in stroškovna učinkovitost, ter da lahko EIB absorbira morebitna nihanja donosov, ohrani zaupanje vlagateljev in

omeji stroške izposojanja; poudarja, da bi morala EIB svoj privilegirani status dodatno izkoristiti za prevzemanje večjih tveganj pri financiranju evropskih javnih dobrin in strateških naložb; je seznanjen s sklepom sveta guvernerjev EIB o zvišanju zgornje meje za stopnjo finančnega vzvoda EIB z 250 % na 290 %; poudarja, da bi morala EIB svoje posredovanje ustrezno prilagoditi, da ne bi izrinila zasebnih naložb;

4. ugotavlja, da se obseg naložb EIB glede na BDP v evropskih državah za leto 2024 giblje med 0,1 %[1] in 1,4 %; poziva skupino EIB, naj bolje uravnoteži geografsko porazdelitev naložb, da bi čim bolj povečali njihov učinek v vseh regijah EU ter spodbudili povezano in vključujočo rast po vsej EU, pri čemer naj posebno pozornost nameni premalo zastopanim in manj razvitim območjem; poziva EIB, naj še naprej namenja veliko pozornost naložbenim načrtom za zmanjševanje vrzeli med najrazvitejšimi regijami EU ter otoškimi in notranjimi območji, najbolj oddaljenimi regijami, gospodarsko prikrajšanimi območji ter vsemi tistimi deli EU, ki so zaradi naravnih dejavnikov v slabšem položaju;

5. meni, da bi bilo treba obstoječe in prihodnje procese in mandate EIB poenostaviti, racionalizirati, optimizirati in konsolidirati, da bi povečali sinergije, učinkovitost in uspešnost; predlaga razvoj in uvedbo enotnega pravilnika z enotnim sklopom finančnih pravil, ki bi deloval kot enoten okvir za več programov EU in poenostavil izvajanje za partnerje, kar bo prispevalo k okrepitvi delovanja EIB;

6. poudarja, da je treba zmanjšati upravno breme in stroške poročanja ter poenostaviti postopke za projekte, ki jih financira EIB, zlasti za MSP ter manjše pobude, ki temeljijo na inovacijah; poudarja, da bi se lahko z bolj racionaliziranim postopkom povečala učinek in odzivnost EIB; v zvezi s tem pozdravlja vzpostavitev točk „vse na enem mestu“, ki bodo ponujale usklajeno finančno podporo in tehnične smernice;

7. je seznanjen z zavezo EIB, da bo izvedla reforme za skrajšanje časa do uvedbe na trg, s ciljem 30-odstotnega skrajšanja do konca leta 2024 in 50-odstotnega skrajšanja v obdobju 2024–2026; ugotavlja, da se izvajanje teh reform pospešuje, da bi zmanjšali birokracijo, okrepili sinergije znotraj skupine, avtomatizirali in racionalizirali notranje postopke in izboljšali stroškovno učinkovitost; poziva Komisijo in EIB, naj dodatno ocenita, kako skrajšati čas, ki ga EIB potrebuje za uvedbo na trg, ter poenostavita mandate za financiranje, ne da bi bili pri tem ogroženi revizijski standardi ali preglednost; poziva EIB, naj okrepi svoja prizadevanja pri digitalizaciji operacij;

Zapolnitev naložbene vrzeli in spodbujanje konkurenčnosti

---

[1] Države članice z najnižjimi vrednostmi so Irska, Latvija in Madžarska.

8. poudarja pomembno vlogo, ki jo ima skupina EIB kot vseevropski in mednarodni investicijski organ pri mobilizaciji javnega in zasebnega financiranja za prednostne naloge EU ter podpiranju držav članic pri financiranju bistvenih in strateških naložb ter ciljev politik EU;

9. vendar opozarja, da so operacije EIB po naravi omejene in imajo lahko le podporno vlogo pri odpravljanju znatne naložbene vrzeli; ponovno poudarja, da bi bolj povezana ekonomska in monetarna unija, okrepljena gospodarska struktura ter učinkovito usklajevanje podprli dejavnosti EIB; zato poziva k hitremu in znatnemu napredku v zvezi z unijo kapitalskih trgov, zlasti s konkretnimi ukrepi v zvezi z nedavno vzpostavljeno unijo prihrankov in naložb, dokončanjem bančne unije ter po potrebi z vzpostavitvijo naložbenih instrumentov in orodij na ravni EU, namenjenih zmanjšanju stroškov za davkoplačevalce EU in povečanju učinkovitosti pri zagotavljanju evropskih javnih dobrin;

10. poudarja, da so bolj povezani kapitalski trgi in globlji enotni trg tudi pomembni temelji za dejavnosti EIB; pozdravlja strateški načrt EIB, v katerem je unija kapitalskih trgov visoko na seznamu prednostnih nalog; meni, da bo ustrezno dokončana unija prihrankov in naložb koristila potrošnikom ter MSP, saj bo zagotovila priložnosti za naložbe z visokim donosom v realnem gospodarstvu, na koncu pa bo z olajšanjem dostopa do bolj raznolikih virov financiranja okrepila trg tveganega kapitala, ki velja za bolj tveganega od drugih vrst naložb; poudarja, da bi morali ustrezni evropski javni akterji prispevati k uniji prihrankov in naložb, ter pozdravlja pripravljenost EIB, da začne izvajati pilotne projekte in druge konkretne pobude na tem področju;

11. poziva Komisijo in skupino EIB, naj okrepita prizadevanja za uresničitev programa kompasa za konkurenčnost ter unije prihrankov in naložb z mobilizacijo zasebnega kapitala za produktivne naložbe, podpirata inovacije v celotnem življenjskem ciklu podjetij, financiranje s tveganim kapitalom ter bolj tveganim lastniškim financiranjem zagonskih podjetij in podjetij v razširitveni fazi; poudarja, da je treba instrumente z višjim tveganjem, kot sta lastniški kapital in tvegani dolg, uporabljati z jasnimi okviri tveganja in merljivimi kazalniki uspešnosti; spodbuja EIB, naj razširi financiranje za podjetja, ki so v lasti žensk;

12. priznava osrednjo vlogo malih in srednjih podjetij kot hrbtenice evropskega gospodarstva pri spodbujanju gospodarske rasti in inovacij, ustvarjanju delovnih mest in spodbujanju teritorialne kohezije; v zvezi s tem opozarja, da 24 milijonov MSP v EU predstavlja 99 % vseh podjetij, zagotavlja približno dve tretjini vseh delovnih mest in ustvarja več kot 50 % skupne dodane vrednosti, ki jo proizvedejo podjetja v EU; poudarja, da je podpora malim in srednjim podjetjem poglavitni cilj skupine EIB in da lahko večji dostop do posojil, oblikovanje prilagojenih finančnih instrumentov in ciljno usmerjene naložbe v MSP ustvarijo obsežen pozitiven učinek

ter prispevajo h gospodarski odpornosti Unije, konkurenčnosti lokalnih proizvodnih verig ter digitalnemu in trajnostnemu prehodu regionalnih gospodarstev;

13. spodbuja EIB, naj ohrani in okrepi svojo vlogo pri lajšanju dostopa do financiranja za MSP in podjetja v razširitveni fazi, ki se pogosto spopadajo z ovirami pri pridobivanju sredstev od tradicionalnih finančnih institucij, ter zagotovi ciljno usmerjeno financiranje, da se jim omogočijo zadostna sredstva za rast in uspeh; poudarja, da se mala in srednja podjetja še naprej soočajo z izzivi zaradi visokih obrestnih mer ter stroškov surovin in energije;

14. pozdravlja vlogo Evropskega investicijskega sklada pri financiranju zagonskih podjetij in podjetij v razširitveni fazi v Evropi, med drugim prek njegovih dejavnosti na evropskem trgu tveganega kapitala; poudarja, da morajo biti instrumenti Evropskega investicijskega sklada še naprej zlahka dostopni manjšim prosilcem, in poziva Evropski investicijski sklad, naj ustrezno racionalizira svoje postopke prijave; poziva, naj se poveča proračun Evropskega investicijskega sklada, namenjen ekosistemu tveganega kapitala EU, v skladu s priporočilom iz poročila Maria Draghija; poziva tudi k uvedbi jamstev za prvo izgubo in zamenljivih instrumentov, namenjenih zagonskim podjetjem in podjetjem v razširitveni fazi;

15. poudarja vlogo skupine EIB, ki pomembno prispeva k razvoju evropskega ekosistema tveganega in zasebnega kapitala, vendar ugotavlja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za podporo evropskim inovacijam, da bi zagonskim podjetjem zagotovili več priložnosti za širitev in dostop do financiranja v celotnem življenjskem ciklu; ugotavlja, da se del zasebnih naložb sicer že izvaja prek skladov tveganega kapitala, vendar to še ni dovolj, poleg tega pa so te naložbe med državami članicami porazdeljene neenakomerno; poudarja, da bi lahko unija kapitalskih trgov pomagala odpraviti to neravnovesje in izboljšati dostop do financiranja v državah članicah;

16. poudarja, da so se instrumenti in proračunska jamstva za zmanjševanje tveganj, ki jih ponuja EU, izkazali za močna orodja; meni, da bi bilo treba še naprej učinkovito zmanjševati tveganja, zlasti v zvezi z naložbami v inovativne in strateške sektorje; je zaskrbljen, da bi v skladu z vmesno oceno programa InvestEU do konca leta 2025 utegnilo zmanjkati sredstev za številne finančne produkte, če se proračunska sredstva ne bodo povečala; v zvezi s tem pozdravlja predlog Komisije z dne 26. februarja 2025 o dodatnih sredstvih za program InvestEU; poziva k uravnoteženi geografski porazdelitvi financiranja v okviru programa InvestEU, zlasti v zvezi z manjšimi državami članicami;

17. opozarja, da so proračunska jamstva EU podprta s sredstvi davkoplačevalcev in da bi neizpolnjevanje obveznosti pri projektih, ki jih podpira EIB, lahko neposredno vplivalo na proračun EU;

18. pozdravlja stalno širitev mreže evropskih spodbujevalnih bank in drugih mednarodnih finančnih institucij EIB, da bi dodatno spodbudili javne in zasebne naložbe ter zagotovili široko geografsko in sektorsko pokritost; opozarja, da EIB izvaja 75 % programa InvestEU; poziva, naj se komponenta finančnega instrumenta v Evropskem skladu za konkurenčnost opre na nacionalne spodbujevalne banke in institucije, predvsem na njihovo znanje o lokalnih in regionalnih akterjih; v zvezi s tem poziva k nadaljnji preučitvi kombiniranja instrumentov med EIB in nacionalnimi spodbujevalnimi bankami in institucijami, s čimer bi zagotovili, da ti instrumenti ne bodo ogrozili sredstev, ki so že namenjena nacionalnim spodbujevalnim bankam in institucijam;

19. poziva EIB, naj okrepi linije ugodnega financiranja za lokalne in nacionalne finančne posrednike, vključno s konzorciji za jamstvo posojil, mikrofinančnimi institucijami, etičnimi bankami in organizacijami za kolektivno jamstvo, ki si prizadevajo za lažji dostop MSP do posojil, zlasti na podeželju, notranjih in otoških območjih, v najbolj oddaljenih regijah ter na območjih, kjer poteka gospodarski in okoljski prehod;

Utrjevanje vloge EIB kot podnebne banke EU

20. priznava vlogo EIB kot podnebne banke in njeno usklajenost z okvirom EU za trajnostno financiranje, vključno z uvajanjem meril taksonomije[1], kjer je to ustrezno, podporo prehodu z zagotavljanjem financiranja na področju trajnostnih in čistih tehnologij ter podporo prizadevanjem Unije za razogljičenje gospodarstva EU; opozarja, da morajo biti finančni tokovi EIB skladni s ciljem EU glede podnebne nevtralnosti do leta 2050 in podnebnimi cilji za leto 2030; želi omeniti, da morajo biti vse stranke, ki so podjetja in prejemajo financiranje EIB, pogodbeno zavezane, da objavijo verodostojno strategijo za uskladitev s Pariškim sporazumom (v nadaljnjem besedilu: načrti za razogljičenje)[2];

21. pozdravlja podnebne in okoljske naložbe EIB, ki so leta 2024 skupaj znašale 50,7 milijarde EUR, kar presega cilj, po katerem naj bi se vsaj 50 % vsega financiranja usmerilo v podnebne ukrepe in okoljsko trajnostnost; poziva EIB, naj ohrani visoke ambicije, in poudarja, da

---

1 Evropska investicijska banka, *European Investment Bank Climate Action and Environmental Sustainability– List of eligible sectors and eligibility criteria* (Evropska investicijska banka, podnebni ukrepi in okoljska trajnostnost – seznam upravičenih sektorjev in meril za upravičenost), 2024.

2 Skupina Evropske investicijske banke, *Paris Alignment Framework – Low carbon* (Pariški okvir za uskladitev z nizkimi emisijami ogljika, različica 1.1), 2023; Skupina Evropske investicijske banke, *EIB Group Climate Bank Roadmap 2021-2025* (Načrt skupine EIB za podnebno banko za obdobje 2021–2025), november 2020.

ta zaveza povečuje konkurenčnost, energetsko varnost in industrijsko odpornost Unije;

22. želi spomniti, da mora biti zeleni prehod vključujoč in pravičen ter da morajo biti zelene naložbe vzdržne; zato pričakuje, da bo EIB izkoristila svoja posojila, finančne instrumente, tehnično pomoč in svetovalne storitve ter podprla državljane in podjetja, ki se v prizadevanjih za prehod na ogljično nevtralno gospodarstvo spoprijemajo s socialno-ekonomskimi izzivi; poudarja, da je treba podpreti industrijsko prestrukturiranje, preusposabljanje delovne sile in ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti v prizadetih regijah; poziva EIB, naj prednostno podpre projekte, ki zagotavljajo cenovno ugoden dostop do energije iz obnovljivih virov, stanovanj in javnih storitev, pobude, ki jih vodi skupnost, in manjše projekte s posebnim poudarkom na boju proti energijski revščini;

23. pozdravlja naložbe EIB v energijo iz obnovljivih virov, energetsko učinkovitost, povezovalne daljnovode ter električna omrežja in shranjevanje energije, vključno z njeno podporo za načrt REPowerEU; poudarja, da se je treba osredotočiti na projekte z velikim gospodarskim učinkom in merljivimi koristmi za podnebje; poziva EIB, naj sodeluje pri mobilizaciji zasebnega kapitala za naložbe v omrežja v podporo nižjim cenam energije; je seznanjen s povečanimi naložbami v nove tehnologije za elektrifikacijo in razogljičenje industrije ter se zaveda njune vloge pri podpiranju prehoda na podnebno nevtralnost z zmanjšanjem emisij v industrijskih sektorjih, kjer jih je sicer težko zmanjšati, obenem pa ima pomisleke zaradi njunega morebitnega vpliva na oskrbo z vodo v nekaterih regijah;

24. poudarja, kako pomembno se je lotiti problema visokih stroškov energije v EU, da bi povečali konkurenčnost evropskih podjetij; poudarja, da je stabilna oskrba z energijo po konkurenčnih cenah eden od temeljev uspešne industrijske politike; poziva skupino EIB, naj izrecno podpre mala in srednja podjetja, ki se spoprijemajo s stroškovnimi pritiski zaradi energije, med drugim s ciljno usmerjenim financiranjem in svetovalnimi storitvami za izboljšanje energetske učinkovitosti in odpornosti; poziva EIB, naj še naprej podpira energetsko intenzivne panoge in s tem zagotovi, da bo ta zelo strateški sektor lahko uspešno prešel energetski prehod;

25. je seznanjen z vlogo revizijskega odbora EIB pri notranjem nadzoru; poudarja, da se ne izvaja zunanji bonitetni nadzor, ki bi bil v skladu z mednarodno sprejetimi nadzornimi standardi, razen na področju upravljanja likvidnosti; spodbuja svet guvernerjev, naj glede na velikost, kompleksnost in posebnosti poslovnega modela EIB vzpostavi ustrezno ureditev za skladnost z najvišjimi standardi zunanjega bonitetnega nadzora, pri čemer naj upošteva potrebne prilagoditve, ki izhajajo iz edinstvenega poslovnega modela EIB;

26. ugotavlja, da bi morale biti naložbe v sedanjem izredno negotovem svetu osredotočene na pripravljenost EU na spoprijemanje s pretresi; poudarja, da so potrebne večje naložbe v prilagajanje podnebnim spremembam in odpornost nanje; spodbuja nadaljnje raziskave in razvoj, vključno z inovativnimi tehnologijami, za pripravljenost na podnebne spremembe; poziva, naj se za mala in srednja podjetja izboljša dostop do financiranja na področju inovativnih zelenih tehnologij; želi opozoriti, da čiste tehnologije povečujejo suverenost EU in so bistvene za konkurenčnost, a v primerjavi z dosedanjimi tehnologijami zaradi zelene premije tu nastajajo celo večji izzivi glede financiranja; poudarja, da Draghijevo poročilo poziva k več javnim jamstvenim shemam in shemam posrednega osebnega jamstva za kritje naložbenih tveganj v zvezi s projekti za proizvodnjo z uporabo čistih tehnologij;

27. opozarja, da je bila EIB prva izdajateljica zelenih obveznic in je zdaj največja izdajateljica večvalutnih zelenih obveznic; pozdravlja, da je EIB 2. aprila 2025 izdala svojo prvo obveznico podnebne ozaveščenosti, ki je usklajena z uredbo o evropskem standardu zelene obveznice[1]; poudarja, da ima EIB osrednjo vlogo pri razvoju trga zelenih obveznic, saj trajnostnim podjetjem zagotavlja rešitve financiranja; poziva Komisijo in skupino EIB, naj ohranita vodilno vlogo EU na področju zelenih in digitalnih obveznic;

28. želi spomniti, da je EIB zavezana Konvenciji o biološki raznovrstnosti in svetovnemu okviru za biotsko raznovrstnost po letu 2020, in podpira naložbe EIB v varstvo biotske raznovrstnosti in naravnih virov; pozdravlja sporazum med EIB in Evropsko agencijo za okolje (EEA) o poglobitvi sodelovanja na področju biotske raznovrstnosti in podnebnih ukrepov; poudarja, da bi bilo treba za doseganje dolgoročnih koristi obnove, ohranjanja ter varstva biotske raznovrstnosti in narave potencialnim upravičencem dati na voljo privlačne sheme financiranja, da bi lahko prostovoljno izvajali take prakse;

Financiranje miru, varnosti in obrambe

29. pozdravlja proaktivni pristop EIB na področju varnosti in obrambe; poudarja, da so se naložbe v ta sektor v letu 2024 podvojile na eno milijardo EUR, pri čemer naj bi se v skladu z načrtom EIB za leto 2025 znova podvojile na rekordni dve milijardi EUR; poudarja, da lahko večje naložbe EIB v obrambni sektor spodbudijo naložbe komercialnih bank v ta sektor; ugotavlja pa, da ti zneski tvorijo manj kot 1,1 % naložb EIB za leto 2024 (88,8 milijarde EUR) in 2,2 % njenih finančnih ciljev za leto 2025 (95 milijard EUR), ter poudarja,

---

[1] Uredba (EU) 2023/2631 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. novembra 2023 o evropskih zelenih obveznicah in neobveznih razkritjih za obveznice, ki se tržijo kot okoljsko trajnostne obveznice, in za obveznice, povezane s trajnostnostjo (UL L, 2023/2631, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

da imajo lahko zgolj dopolnilno vlogo pri reševanju vprašanja ocenjenih od 33,6 do 48 milijard EUR novih finančnih sredstev, ki so do leta 2030 potrebna za obrambna podjetja, da bi izpolnila pričakovano povečanje naročil v okviru načrta za okrevanje Evrope/pripravljenost do leta 2030; poudarja, da je financiranje na evropski ravni bistveno za zadovoljitev velikih potreb držav članic po financiranju; poudarja, da mora biti vse prihodnje strukturno financiranje evropske obrambe zasnovano z jasnimi pogoji in strogim nadzorom, pri tem je treba upoštevati izkušnje z dosedanjimi instrumenti;

30. podpira neprekinjeno in okrepljeno vlogo EIB pri utrjevanju varnosti Evrope s ciljno usmerjenimi naložbami v obrambno in civilno infrastrukturo ter poudarja, da je treba v skladu s krovnimi cilji EU, tj. spodbujanjem inovacij ter krepitvijo varnosti in odpornosti Unije, strateške naložbe osredotočiti na projekte, ki zagotavljajo evropsko dodano vrednost, in na tehnologije z dvojno rabo, ki prispevajo k civilnim in obrambnim ciljem; poudarja, da so učinkovite obrambne inovacije odvisne od tesnega sodelovanja med akademskimi krogi, raziskovalnimi ustanovami in zasebno industrijo, ter spodbuja EIB, naj s ciljno usmerjenimi finančnimi instrumenti spodbuja oblikovanje dolgoročnih javno-zasebnih partnerstev;

31. pozdravlja načrt EIB, da bo revidirala svoj operativni okvir in vzpostavila namenski prečni cilj javne politike za krepitev miru in varnosti v Evropi, podprt z ambicioznim dodeljevanjem finančnih sredstev in kapitala[1]; zato podpira sklep sveta EIB z dne 21. marca 2025, da se strateška evropska varnostna pobuda EIB za leto 2022 vključi kot stalen in medsektorski cilj javne politike, ki dopolnjuje dosedanje cilje javnih politik; poudarja pa, da morajo za vse dejavnosti na področju obrambe veljati ustrezni finančni parametri, redna ocena tveganja in pregleden nadzor ter jih morajo spremljati strogi postopki za obvladovanje tveganja;

32. pozdravlja skupno pobudo Komisije in skupine EIB, da se prek hčerinskega Evropskega investicijskega sklada ustanovi sklad skladov, imenovan kapitalski instrument za obrambo, s proračunom v višini 175 milijonov EUR med letoma 2024 in 2027, da bi podprli zasebne naložbe v evropska mala in srednja podjetja, ki razvijajo inovativne obrambne tehnologije z dvojno rabo, in pomagali izpolnjevati potrebe podjetij po lastniškem financiranju v tehnološki in industrijski bazi EU na področju obrambe, ki so bile ocenjene na 6,8 milijarde EUR do 20 milijard EUR do leta 2030, da bi zadostili predvidenemu povečanju naročil v okviru načrta za oživitev Evrope/pripravljenost do leta 2030;

33. je seznanjen s sklepom sveta guvernerjev EIB z dne 21. marca 2025 o razširitvi meril skupine EIB za upravičenost v zvezi z naložbami v

---

[1] Pismo predsednice EIB Nadie Calviño voditeljem EU z dne 4. marca 2025.

varnost in obrambo, kjer je omejen pristop izključenih dejavnosti, in sicer v skladu s predlogi, ki so jih voditelji EU odobrili na zasedanju Evropskega sveta 6. marca 2025, ter z odobritvijo akcijskega načrta skupine EIB za varnost in obrambo maja 2024, kar naj bi vse povečalo podporo za varnostno in obrambno industrijo EU; ugotavlja, da skupina EIB v skladu s tem načrtom zagotavlja financiranje malim in srednjim ter inovativnim zagonskim podjetjem, ki delujejo v varnostnem in obrambnem sektorju v skladu z načelom dvojne rabe, pri čemer ohranja zahtevo po verodostojni civilni rabi, a opušča preverjanje prihodkov;

34. je seznanjen s sklepom sveta guvernerjev EIB z dne 21. marca 2025, da pri naložbah v varnost in obrambo ne bo fiksne zgornje meje, se pa bodo zneski financiranja vsako leto določili v operativnem načrtu skupine EIB; poziva EIB, naj pojasni morebitne posledice tega sklepa za druga področja politike in za njene splošne dejavnosti;

35. predlaga, naj EIB redno preučuje in ocenjuje svojo vlogo in obseg upravičenih naložb pri prispevanju k miru in varnosti v Evropi, kot je navedeno v beli knjigi Komisije o prihodnosti evropske obrambe, zlasti glede na to, da je nujno treba okrepiti evropski obrambni sektor ter poskrbeti za dolgoročno varnost in strateško avtonomijo; svari, da je treba pri vseh prilagoditvah meril skupine EIB za upravičenost ali financiranje za uskladitev z novimi prednostnimi nalogami obvarovati finančni položaj skupine in zagotoviti učinkovito financiranje drugih strateških prednostnih nalog EU;

36. poziva države članice, naj spremenijo seznam izključitev EIB, da bi lahko financiranje orožja in streliva zajemalo več kot zgolj tehnologije z dvojno rabo, kar bi prispevalo k razvoju evropske obrambne industrije;

Reševanje izzivov na področju socialne infrastrukture, kohezijske politike in stanovanj

37. pozdravlja osrednje strateške prednostne naloge EIB za okrepitev evropske socialne infrastrukture in sodobne kohezijske politike za vključujočo in trajnostno rast po vsej Evropi; ceni, da se je EIB v svoji kohezijski usmeritvi za obdobje 2021–2027 zavezala, da bo med letoma 2022 in 2024 vsaj 40 % svojega celotnega financiranja v EU namenila projektom v kohezijskih regijah, in da je leta 2024 to financiranje obsegalo 48 % vseh posojil EU; poziva EIB, naj še naprej podpira razvoj infrastrukture, vključno z naložbami v železnice, zdravstveno varstvo in socialno infrastrukturo, kar je vse bistveno za kohezijo, odpornost in vključujočo rast; poudarja, da lahko EIB med sedanjo geopolitično in gospodarsko negotovostjo zagotovi dolgoročne rešitve za reševanje krize življenjskih stroškov;

38. poudarja, da ima razvoj spretnosti osrednjo vlogo pri spodbujanju dolgoročne trajnostne rasti, zaposlenosti in konkurenčnosti v EU; poudarja, da finančne pobude za spodbujanje človeškega kapitala ne

prispevajo le k inovacijam in produktivnosti, temveč zapolnjujejo tudi potrebe trga dela in povečujejo socialno kohezijo in gospodarsko odpornost; poziva EIB, naj poveča naložbe v izobraževanje, usposabljanje, izpopolnjevanje in preusposabljanje ter zdravje ob usklajevanju in sodelovanju s pobudami držav članic na teh področjih, pri čemer naj te pobude dopolnjuje in jim doda vrednost;

39. pozdravlja zavezo EIB, da bo pomagala reševati izziv dvojnega nedelovanja trga v stanovanjskem sektorju, namreč nezadostne ponudbe cenovno dostopnih in energetsko učinkovitih stanovanj ter nezmožnosti trga, da poveča energetsko učinkovitost sedanjega stanovanjskega fonda; se zaveda, da med državami članicami obstajajo razlike tako v politikah kot v obsegu tega nedelovanja in pomanjkljivosti trga;

40. pozdravlja akcijski načrt EIB za cenovno dostopna in trajnostna stanovanja z načrtovanimi naložbami v višini 10 milijard EUR v naslednjih dveh letih; opozarja na rezultate analize skupine EIB in srečanja deležnikov, kjer se je pokazalo, da je letna vrzel pri javnih in zasebnih naložbah ocenjena na 300–400 milijard EUR, kolikor je potrebno za gradnjo 1,5 milijona novih stanovanjskih enot in obnovo 5 milijonov stanovanjskih enot na leto; spodbuja EIB, naj mobilizira še več sredstev za projekte cenovno dostopnih stanovanj med državami članicami; poziva EIB, naj se osredotoči na trajnostni razvoj mest, in sicer naj zagotovi, da bodo izpolnjene stanovanjske in infrastrukturne potrebe EU – za močnejšo, trajnostno, bolj povezano in uspešno Evropo, kar zajema tudi naložbe v obnovo že obstoječe infrastrukture s poudarkom na podpiranju projektov prenove mest in projektov za preoblikovanje starih ali opuščenih stavb v sodobna socialna stanovanja;

41. poziva EIB, naj upošteva različno breme stanovanjskih stroškov za različne dohodkovne skupine in družinske strukture, zlasti ker nekatere skupine z nizkimi dohodki ogroža marginalizacija; spodbuja EIB, naj pri financiranju stanovanjskih rešitev za ranljive skupine in skupine z nizkimi dohodki sodeluje z drugimi evropskimi javnimi investicijskimi bankami, lokalnimi javnimi finančnimi institucijami, lokalnimi vladami ter zadrugami in podjetji za socialna stanovanja; pozdravlja, da se namerava EIB bolj osredotočiti na raziskave in inovacije na stanovanjskem področju;

42. poziva EIB, naj poveča finančno podporo z uvedbo standardiziranih komercialnih finančnih produktov na področju energijske prenove in prenove stavb; poudarja, da je model EIB „odobri in razdeli“, po katerem usmerja prihranke institucionalnih vlagateljev, inovativen model, ki bi lahko prispeval k povezovanju kapitalskih trgov EU;

43. pozdravlja, da namerava EIB razširiti finančno in svetovalno podporo za cenovno dostopna stanovanja, zlasti za mlajše generacije; spodbuja k tesni sinergiji in izmenjavi informacij s Komisijo, občinami in lokalnimi organi, ponudniki zadružnih stanovanj, stanovanjskimi

združenji in gradbenim sektorjem, da se bo izmenjevala dobra praksa in spodbujalo vseevropsko sodelovanje; poziva EIB, naj podpre projekte, ki zagotavljajo cenovno ugoden dostop do energije iz obnovljivih virov, do stanovanj in javnih storitev, ter pobude, ki jih vodi skupnost, in manjše projekte s posebnim poudarkom na boju proti energijski revščini;

44. pozdravlja, da je skupina EIB med svoje osrednje prednostne naloge uvrstila kmetijstvo in biogospodarstvo; poudarja, da je kmetijstvo poglavitni dejavnik rasti in razvoja na podeželju ter da povečevanje podpore in spodbujanje inovacij v tem bistvenem sektorju v veliki meri pomagata zagotavljati prehransko varnost; opozarja na finančne izzive, s katerimi se spoprijemajo kmetje, zlasti mladi, in ugotavlja, da kmetje in podjetja v tem sektorju niso vedno zelo uspešni pri vlogah za financiranje; poziva skupino EIB, naj izboljša dostop do financiranja in se intenzivneje vključi v kmetijski sektor;

45. poziva EIB, naj poveča prizadevanja za spodbujanje zaposlovanja mladih, zlasti s podpiranjem projektov in programov, ki spodbujajo podjetništvo mladih, dostop do zaposlitve, poklicno usposabljanje in inovacije, da bi prispevala k pravičnejšemu in bolj vključujočemu teritorialnemu razvoju ter pomagala zajeziti beg možganov, zlasti v otoških regijah EU in na ekonomsko prikrajšanih območjih;

Spodbujanje digitalnega prehoda in novih tehnologij

46. poziva EIB, naj intenzivira financiranje odprte strateške avtonomije EU na digitalnem področju ter spodbuja raziskave, razvoj evropske digitalne infrastrukture ter nove in prelomne tehnologije, kot sta umetna inteligenca in kvantno računalništvo, ter naj omogoči rast digitalnih zagonskih podjetij; poudarja, da je pomembno premostiti digitalni razkorak v EU in po svetu, zato da se zagotovi vključujoč dostop do digitalne infrastrukture in storitev; poudarja, da je treba digitalne naložbe EIB uskladiti s strateškimi prednostnimi nalogami EU, kot so cilji digitalnega desetletja, vključno s povezljivostjo, digitalnimi spretnostmi in digitalno preobrazbo podjetij;

47. podpira razširitev pobude Evropskega investicijskega sklada za evropske tehnološke prvake, da bi pritegnila zasebni kapital za širitev inovativnih zagonskih podjetij in jih pomagala spremeniti v svetovno uspešna vodilna podjetja, tako da bodo podjetja in tehnologije, ustvarjeni v Evropi, tudi v poznejši fazi rasti ostali tu; poudarja, da je treba pospešiti uvajanje sedanje pobude za evropske tehnološke prvake, da bo usklajena s hitrostjo inovacij in zagonskih podjetij; poleg tega poziva, naj se na podlagi uspešnih izkušenj s pobudo za evropske tehnološke prvake (ETCI) zasnujejo še druge podobne pobude za nadaljnjo podporo digitalnemu prehodu in drugim strateškim sektorjem, ter spodbuja Evropski investicijski sklad, naj preuči možnost vzpostavitve druge generacije te pobude in možnosti za vlaganje v sklade skladov;

48. poudarja, da bi lahko imeli institucionalni vlagatelji v Evropi večjo vlogo pri podpiranju tveganega kapitala, zlasti za podjetja v razširitveni fazi; zato poziva skupino EIB, naj ustanovi evropski tehnološki forum, ki bi združeval ekosistem tveganega kapitala, da se po vzoru Tibijeve pobude vključijo institucionalni vlagatelji[1]; poziva EIB, naj tem vlagateljem ponudi priložnosti, da pridobijo strokovno znanje ter se pod preglednimi in vnaprej dogovorjenimi pogoji odločijo za sheme sovlaganja med Evropskim investicijskim skladom in institucionalnimi vlagatelji;

49. poudarja, da je namen dogovora o čisti industriji razviti program TechEU skupaj z EIB; poudarja, da je treba poskrbeti, da bo imel ta sklad izrecen cilj glede dodeljevanja sredstev za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi;

50. poziva EIB, naj podpre krepitev zmogljivosti za kibernetsko varnost v EU, da bi Evropa postala odpornejša, hkrati pa okrepila obstoječe mehanizme sodelovanja ter zaščitila kritične subjekte in bistvene storitve;

51. poudarja, da je zanesljiva oskrba s kritičnimi surovinami ključna tako za zeleni kot tudi digitalni prehod kot za obrambni sektor in na splošno za industrijsko bazo EU; želi spomniti na pomembno vlogo, ki jo ima EIB v evropskem zavezništvu za surovine, in na cilj Unije, da mora postati bolj avtonomna pri oskrbi s kritičnimi surovinami; poudarja, da je v zvezi s kritičnimi surovinami pomemben pristop krožnega gospodarstva, da bi zmanjšali odvisnost EU od držav, ki niso članice EU, in okrepili njeno strateško avtonomijo; zato poziva EIB, naj več vlaga v sektor kritičnih surovin, da bi povečala odpornost na področju surovin, s posebnim poudarkom na recikliranju sekundarnih surovin;

52. poziva EIB, naj podpre tehnološko preobrazbo evropskih podjetij ter razvoj digitalnih spretnosti med zaposlenimi in podjetniki;

Sosedstvo EIB in strategija Global Gateway

53. pozdravlja znatno podporo EIB Ukrajini glede na obsežno, neupravičeno in nezakonito rusko vojaško agresijo; poziva k povečanju proračunskih jamstev EU, da bo lahko EIB nadaljevala in še okrepila svoje dejavnosti v javnem in zasebnem sektorju v Ukrajini, s čimer jo bo podprla pri reševanju neposrednih gospodarskih izzivov, predvidela pa tudi srednjeročno in dolgoročno obnovo države;

---

[1] Tibi, P., *Financing the Fourth Industrial Revolution – Solving the financing grid-lock for technology companies* (Financiranje četrte industrijske revolucije – reševanje finančnega zastoja za tehnološka podjetja), francosko ministrstvo za gospodarstvo in finance, julij 2019.

54. poudarja, da bi bilo treba med prednostne naloge uvrstiti vzpostavitev odporne infrastrukture, ki bi jo nadzirala Evropa, med drugim na področjih satelitskih komunikacij, energije in logistike, zato da bi zmanjšali odvisnost od držav, ki niso članice EU;

55. poudarja pomembno vlogo, ki jo ima EIB pri podpiranju držav članic EU in držav, ki niso članice EU, zlasti držav kandidatk, pri dostopu do trgov tveganega kapitala, s čimer se povečajo naložbene priložnosti;

56. poudarja, da je strategija Global Gateway kot del nabora orodij EU za zunanje delovanje namenjena promoviranju multilateralnega sistema, ki temelji na pravilih, trajnostnem razvoju, demokraciji, človekovih pravicah, enakosti spolov in pravni državi; pri tem pozdravlja vlogo EIB kot podnebne banke EU; opozarja, da so predvidljiva jamstva iz proračuna EU pomembna, da bi EIB še naprej lahko izvajala dejavnosti zunaj EU;

57. poziva k večji preglednosti in razkritju informacij v skladu z drugimi multinacionalnimi razvojnimi bankami, vzpostavi pa naj se tudi neodvisen pritožbeni mehanizem, s katerim bo mogoče učinkovito obravnavati in reševati pritožbe; poudarja, da so potrebni učinkoviti mehanizmi, s katerimi bi zagotovili sodelovanje in odgovornost do skupnosti, na katere vplivajo projekti, ki jih financira EIB, zato da se bodo projekti strategije Global Gateway res odzivali na lokalne potrebe, upoštevali vidik spola in prinesli smiselne razvojne rezultate; poudarja, kako pomembna sta smiselna udeležba javnosti v postopkih EIB za načrtovanje, ocenjevanje in spremljanje kritičnih surovin, kar zajema tudi predhodno prostovoljno in informirano soglasje lokalnih skupnosti in domorodnih ljudstev, kot je predvideno v Deklaraciji OZN o pravicah domorodnih ljudstev;

58. znova poziva enoto EIB Global, naj operacije mešanega financiranja omeji na področja, na katerih lahko prinesejo dodano vrednost lokalnemu gospodarstvu, ne da bi se pri tem izrival zasebni kapital, in naj zagotovi, da se tovrstno financiranje ne bo uporabljalo za bistvene javne storitve, zlasti zdravstvo, izobraževanje in socialno zaščito; želi spomniti, da bi morali naložbe EIB na tem področju usmerjati cilji razvojne politike EU, zlasti cilj izboljšanja cenovno ugodnega dostopa do zdravstvenega varstva, da bi zagotovili boljše rezultate na področju zdravja za vse, zlasti za ženske;

59. pričakuje, da se bo EIB s svojimi mednarodnimi dejavnostmi hitro odzivala na spreminjajoče se razmere in pereče potrebe; opozarja na vrzel v financiranju razvojne pomoči, ki je posledica zamrznitve pomoči ZDA in zmanjšanja sredstev za svetovni jug; poziva h konkretnim pobudam za preprečevanje humanitarnih ali zdravstvenih kriz, podporo vseafriški trgovini, infrastrukturi in regionalnemu povezovanju ter krepitev vezi z Evropo; pozdravlja, da namerava oddelek EIB Global razširiti operacije z večjim tveganjem, kar mu omogoča mandat instrumenta NDICI – Globalna Evropa;

60. Ima pomisleke zaradi poročil, da nekatere projekte, ki jih EU financira zunaj EU, tudi v okviru strategije Global Gateway, gradijo kitajska podjetja, in ta včasih pridobijo več pogodb s financiranjem EIB kot pa podjetja EU; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z EIB zagotovi enake konkurenčne pogoje, da bi spodbudila udeležbo evropskih podjetij; priporoča prakse javnega naročanja, pri katerih se kot merilo za oddajo naročila da prednost najboljšemu razmerju med ceno in kakovostjo pred najnižjo ceno, kar spodbuja pošteno konkurenco in je v skladu z vrednotami EU;

61. pozdravlja skupna prizadevanja EIB in devetih drugih multilateralnih razvojnih bank, da bi intenzivneje sodelovale za spodbujanje napredka pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja; poziva EIB, naj še naprej sodeluje z drugimi dvostranskimi in večstranskimi institucijami pri razvoju in uporabi skupnih metodologij za analizo vpliva na razvoj, da bi zagotovili dolgoročne pozitivne učinke in dodano vrednost;

62. pozdravlja napoved EIB, da bo povečala podporo za sektorje, kot so oskrba z vodo, mala podjetja, energija iz obnovljivih virov in energetska učinkovitost, ter dodatno okrepila partnerstva v Evropi in po svetu, tudi z zasebnimi akterji, da bi dosegli čim večji učinek na terenu;

Upravljanje: odgovornost in preglednost

63. poudarja, da bi morali vse večjo vlogo EIB spremljati večja tudi demokratična odgovornost in preglednost; meni, da to zajema tudi pravočasno objavljanje dokumentov, povezanih s projekti; ponovno poziva k sklenitvi medinstitucionalnega sporazuma med Parlamentom in EIB, s katerim bi formalizirala in okrepila dosedanje sodelovanje, tudi z rednim strukturiranim dialogom, boljšim dostopom Parlamenta do dokumentov in podatkov EIB ter možnostjo, da bi ji Parlament zastavljal vprašanja za pisni odgovor, kakor se že izvaja z Evropsko centralno banko; v zvezi s tem poziva EIB, naj Evropskemu parlamentu zagotovi jasen, a poenostavljen pregled o tem, koliko denarja iz proračuna EU priteka v njeno bilanco stanja, zunajbilančne postavke in izkaz poslovnega izida;

64. poudarja, kako pomembno je, da EIB zagotovi popolno preglednost in sledljivost financiranih projektov, vključno s podrobnejšimi informacijami, da se omogoči dejanski nadzor vseh ustreznih deležnikov, vključno z organizacijami civilne družbe, in ne izključno nadzor pristojnih ministrstev; opozarja, da imajo vsi prejemniki sredstev EU splošno obveznost, da navedejo njihov izvor in poskrbijo za prepoznavnost vseh prejetih sredstev EU; poziva skupino EIB, naj zagotovi, da bodo končni prejemniki izpolnjevali pogoje o prepoznavnosti finančne podpore EU;

65. poziva EIB, naj spodbuja udeležbo evropskih podjetij v postopkih javnih naročil za projekte, ki jih financira; spodbuja EIB, naj

posojilojemalcem svetuje, naj dajejo prednost upravičenosti evropskih podjetij, da bi okrepili evropsko konkurenčnost;

66. poudarja, kako pomembno je, da skupina EIB ohrani najvišje standarde pri preprečevanju vseh oblik goljufij, davčne utaje, izogibanja davkom, pranja denarja in financiranja terorizma; trdi, da je varovanje integritete financiranja, ki ga zagotavlja skupina EIB, bistveno za zaupanje javnosti in učinkovito uporabo sredstev; je seznanjen s preiskavami, ki jih je opravila evropska varuhinja človekovih pravic, pa tudi s tistimi, ki sta jih izvedla Evropsko javno tožilstvo in Evropski urad za boj proti goljufijam, ter pričakuje popolno jasnost in ustrezne nadaljnje ukrepe, pa tudi naložitev potrebnih posledic;

67. ponovno poziva EIB, naj razmisli, da bi razdelitev dela v upravnem odboru uskladila s priporočili institucij EU in tako pomagala ublažiti morebitna nasprotja interesov;

68. pozdravlja okvir za priznanje sindikatov v Evropski investicijski banki iz leta 2024;

69. pozdravlja načela EIB o raznolikosti, pravičnosti in vključevanju, vključno s ciljem, da bi do konca leta 2026 vsaj 40 % vodstvenih položajev zasedale ženske; poziva h geografsko uravnoteženi zastopanosti državljanov EU med uslužbenci;

70. poziva, naj se okrepijo politike EIB na področju človekovih pravic, vključno z oblikovanjem jasnega in učinkovitega okvira in strategije za potrebno skrbnost na področju človekovih pravic; poudarja, da bi morali ocene okoljskega in socialnega učinka izvajati neodvisni strokovnjaki ter da bi bilo treba uvesti neodvisne mehanizme preverjanja za nadzor notranjega spremljanja in samoporočanja, ki ju izvajajo stranke EIB;

°

° °

71. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in Evropski investicijski banki.